

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative
(pentru promovarea economiei digitale și a comerțului electronic)
(număr unic ... /MDED/2026)

Nr.	Autorii obiecțiilor și propunerilor	Nr.	Obiecțiile și propunerile	Argumentarea autorului proiectului
Avizare prealabilă				
1.	Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (Nr. 01/2-30-671 din 16 aprilie 2026)	1	În ceea ce privește modificările propuse prin Art. VIII la Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, se reține că la nivelul Uniunii Europene a fost adoptată Directiva (UE) 2024/1640 a Parlamentului European și a Consiliului din 31 mai 2024 privind mecanismele care trebuie instituite de statele membre pentru prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului, parte a noului pachet legislativ european în domeniu. În aceste condiții, cadrul normativ național se află într-un proces de ajustare și armonizare de ansamblu, ceea ce impune prudență și coerență sporită în promovarea oricăror intervenții punctuale. În forma propusă, Art. VIII introduce modificări substanțiale privind definirea anumitor categorii de entități raportoare, simplificarea cerințelor de organizare internă, regimul actualizării evaluării riscurilor, tratamentul neconcordanțelor privind beneficiarul efectiv, regimul raportărilor, termenul de sistare a tranzacțiilor și criteriile de individualizare a sancțiunilor, intervenții care vizează instituții juridice esențiale ale sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Promovarea unor asemenea modificări în cadrul prezentului proiect, care are un alt obiect principal de reglementare este de natură să afecteze coerența și unitatea cadrului normativ, să fragmenteze materia și să compromită caracterul sistemic al procesului de armonizare legislativă. În contextul celor expuse, precum și având în vedere că Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este implicat în procesul de ajustare al cadrului normativ național	Nu se acceptă Propunerile promovate sunt aliniate cu bunele practici UE, nota de fundamentare urmând a fi îmbunătățită. Intervențiile vizate prin Art. VIII nu urmăresc să reformeze arhitectura sistemului AML/CFT și nici să modifice obligațiile de fond privind cunoașterea clientelei, raportarea tranzacțiilor suspecte sau măsurile de precauție sporită. Acestea vizează exclusiv eliminarea unor cerințe naționale care depășesc standardul european minim - fenomenul cunoscut ca „gold-plating” - și care generează costuri de conformare pentru entitățile raportoare de dimensiuni mici, fără a adăuga valoare reală în prevenirea spălării banilor. Entitățile raportoare, în special prestatorii nebankari de servicii de plată și operatorii de dimensiuni mici, semnalează că pragurile și cerințele actuale generează un volum mare de raportări. Amânarea oricărei intervenții corective până la finalizarea procesului amplu de armonizare a noului pachet UE, estimat a se finaliza în 2027, menține un regim împovăraător pentru mediul de afaceri.

			în vederea armonizării acestuia cu noul pachet legislativ al Uniunii Europene în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, adoptat în anul 2024, se apreciază că modificările propuse prin Art. VIII sunt inoportune în forma și în cadrul actual, acestea necesitând o evaluare distinctă, integrată și sistemică sub aspectul compatibilității cu standardele europene și internaționale aplicabile. Totodată, se constată că unele dintre intervențiile propuse prin Art. VIII sunt susceptibile de a contraveni standardelor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. Nu în ultimul rând, este de menționat că Republica Moldova urmează a fi supusă evaluării în cadrul runde a șasea de evaluare a Comitetului MONEYVAL al Consiliului Europei în perioada 2027-2028, ceea ce impune asigurarea unui cadru normativ coerent și previzibil, precum și menținerea conformității acestuia cu cerințele internaționale aplicabile, evitând intervenții fragmentare sau insuficient corelate ansamblului reglementării în domeniu. Prin prisma celor detaliate <i>supra</i>, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor solicită excluderea prevederilor Art. VIII din proiect, cu examinarea acestora în cadrul unei inițiative legislative distincte, dedicate procesului de armonizare a legislației naționale la standardele europene și internaționale în domeniu.	Proiectul are ca obiect principal modernizarea cadrului de reglementare a economiei digitale, sector în care entitățile raportoare de dimensiuni mici sunt actori centrali. Modificările propuse sunt direct legate de obiectul proiectului, întrucât vizează tocmai prestatorii de plată mici și alte entități raportoare care operează în ecosistemul digital reglementat de restul articolelor proiectului. Dorim să precizăm că modificările propuse sunt fundamentate pe: - Regulamentului (UE) 2024/1624 (AMLR), care consacră expres principiul proporționalității și permite statelor membre să prevadă cerințe simplificate pentru entități cu profil de risc redus sau moderat; - Directiva (UE) 2024/1640 (AMLD6), care impune statelor membre să țină seama de natura, dimensiunea și complexitatea entităților raportoare la aplicarea obligațiilor de supraveghere. Prin urmare, eliminarea „gold-plating-ului” din legislația națională nu contravine standardelor europene și internaționale, ci este în deplină concordanță cu acestea. Suplimentar menționăm că evaluările MONEYVAL din cadrul runde a 6-a aplică Recomandările FATF actualizate și acordă o importanță deosebită eficacității sistemului AML/CFT, nu doar conformității formale. Eficacitatea presupune că resursele sistemului - atât cele ale entităților raportoare cât și a autorităților de
--	--	--	--	--

				supraveghere, sunt concentrate acolo unde există riscuri reale. Un sistem în care entitățile mici, cu profil de risc scăzut, generează un volum mare de raportări pe prag lipsite de relevanță operațională riscă a fi evaluat negativ pentru lipsa de proporționalitate și eficacitate. În ceea ce privește propunerea de limitare a termenului de sistare a tranzacțiilor de la 30 zile lucrătoare la 10 zile lucrătoare (cu posibilitatea prelungirii motivate o singură dată cu încă 10 zile), aceasta este aliniată practicilor europene și nu afectează eficacitatea operațională a SPCSB. Directiva AMLD6 prevede termene similare, Termenul actual de 30 de zile lucrătoare (echivalentul a aproximativ 6 săptămâni calendaristice) este lung, capabil să genereze prejudicii economice semnificative entităților raportoare și clienților lor. Cu referire la propunerea de înlocuire a blocării automate integrale a relației de afaceri în caz de neconcordanțe la beneficiarul efectiv, cu un mecanism gradual bazat pe risc (notificare, măsuri de precauție sporită, eventual suspendare în caz de risc ridicat), acesta este în concordanță cu AMLR, care prevede un mecanism gradual, proporționat, pentru gestionarea neconcordanțelor. Blocarea automată reprezintă o normă de tip „gold-plating”. În ceea ce privește introducerea unei clauze explicite de proporționalitate a sancțiunilor, cu posibilitatea de a aplica măsuri corective pentru încălcări minore sau pur formale, aceasta este o cerință expresă a AMLD6 și a
--	--	--	--	---

				AMLR, care obligă statele membre să asigure că sancțiunile sunt eficace, proporționale și cu efect descurajant. Astfel, considerăm că modificările propuse prin proiect sunt necesare. Totodată, se propune abordarea subiectelor propuse în Art.VIII din proiect separat: 1. Cele ce țin de prestatorii de servicii de plată mici, a se vedea argumentarea autorului prezentată la avizul BNM/MF, care urmează a fi abordate în consultări separate cu Autoritatea de reglementare și alte părți vizate; 2. Cele ce țin de proporționalitatea măsurilor impuse în procesul de aplicare a L308/2017 în raport cu entitățile raportoare, autorul insistă pe conformarea deplină cu legislația europeană și eliminarea ”gold plating-ului” local. În acest scop, propunem îmbunătățirea proiectului punctat - de comun cu experții Serviciului pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, precum și în procesul de avizare extinsă, transparent și cu participarea comunității de afaceri.
	Banca Națională a Moldovei (Nr. 31-002/57/2072 din 27.04.2026)	2	I. Cu referire la Art. I din proiect, privind modificările aduse Legii nr. 880/1992 privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova, la pct. 1, se recomandă explicarea conceptelor, precum și modalităților prin care va fi asigurată integritatea, autenticitatea, disponibilitatea și trasabilitatea documentelor digitizate, or în lipsa acestor explicații, apare un risc semnificativ de interpretare neunitară în practică, cu consecințe directe asupra securității juridice ale actelor din domeniul arhivistic.	Se acceptă Proiectul de lege a fost substanțial modificat. Arhivarea documentelor electronice va fi abordată separat, prin două acte legislative distincte. Actele generate și semnate în format digital vor parcurge un proces mai complex ce va fi administrat de prestatorii de servicii de încredere, în linie cu un nou act

				legislativ inițiat de MDED ce va armoniza legislația internă cu Regulamentul (UE) 2024/1183 (eIDAS 2.0) și va substitui actuala Lege 124/2022 privind identitatea electronică și serviciile de încredere. În procesul de avizare mai largă a proiectului, cu participarea instituțiilor specializate, proiectul va fi îmbunătățit din perspectiva obiectivului enunțat în nota de fundamentare - digitizarea documentelor generate de sectorul privat din format analog în format digital și reducerea costurilor semnificative de depozitare fizică a documentației.
		3	La articolul 18¹ alin. (3), se propune clarificarea necesității aplicării semnăturii electronice pe documentele supuse digitizării conforme, pentru a asigura coerența cu prevederile art.82 alin. (1) din Codul administrativ.	Amendament retras A se vedea comentariile precedente
		4	La pct. 2, în textul art. 21¹ alin. (1) se propune substituirea textului „prestatori autorizați în condițiile legislației privind identificarea electronică și serviciile de încredere” cu textul „prestatori de servicii de încredere calificați, acreditați în conformitate cu Legea nr.124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere”. Se consideră necesară precizarea responsabilității statului pentru arhivarea documentelor electronice generate și păstrate în platformele guvernamentale (SI e-factura; cabinetul personal al contribuabilului; EVO; etc), având în vedere că Serviciul Fiscal de Stat, Agenția de Guvernare Electronică, ministerele, etc. sunt persoane juridice de drept public.	Nu se acceptă A se vedea comentariile precedente ce țin de elaborarea unui nou proiect de lege ce va substitui Legea 124/2022
		5	La pct. 3 din proiect, în textul art. 27¹ alin. (1) după sintagma „de hârtie” se propune completarea normei cu textul ”ce au fost digitizate și documentele electronice,” pentru o mai bună acoperire a tipurilor de documente vizate.	Se acceptă
		6	Cu privire la că art. 27¹ alin. (2) lit. b), opinăm că acesta nu stabilește clar care sunt condițiile exacte ce garantează	Se ia act de opinia expusă

			integritatea și autenticitatea păstrării documentelor electronice. În aceeași ordine de idei, se impune o precizare explicită privind distrugerea actelor digitizate, în special dacă aceasta este permisă înainte de expirarea termenului de păstrare a originalului. Se menționează că Regulamentul (UE) 2024/1183 (eIDAS 2.0) introduce conceptul de „serviciu calificat de arhivare electronică” la art. 45j, deoarece digitizarea obișnuită nu asigură integritatea și autenticitatea pe termen lung a documentelor electronice. Prezumția de integritate a documentelor electronice este valabilă doar în cadrul unui serviciu calificat de arhivare, nu în cazul unei simple scanări. Proiectul prevede stabilirea prin regulament aprobat de Guvern a condițiilor tehnice și procedurale ale digitizării conforme (art. 18¹ alin. (4)), însă permite distrugerea documentelor fără impunerea utilizării unui serviciu calificat de arhivare electronică, fără reglementarea semnării calificate a copiilor digitale cu marcă temporală și fără prevederea transferului prealabil al documentelor cu valoare potențială către Arhiva de Stat. Aceste aspecte necesită reglementări suplimentare pentru a asigura securitatea și legalitatea procesului de arhivare electronică.	În procesul de definitivare a proiectului cu participarea autorităților vizate, acesta va fi îmbunătățit
		7	II. Referitor la Art. V, care vizează modificarea Legii nr. 62/2008 privind reglementarea valutară (în continuare – Legea 62/2008), se propune excluderea acestuia din proiect din următoarele considerente: 1) Potrivit Notei de fundamentare a proiectului de lege, modificările propuse la Legea nr.62/2008 au ca obiectiv schimbarea modelului de reglementare în domeniul valutar, prin trecerea de la regimul de autorizare prealabilă (ex-ante) la un regim de notificare statistică ulterioară (ex-post) a operațiunilor valutare de capital. În esență, această abordare presupune înlocuirea mecanismului de autorizare (caracter permisiv) cu un mecanism de raportare, cu caracter pur informativ. O asemenea modificare ar diminua substanțial	Propunere retrasă Propunerile legislative la acest subiect pregătite de MF și BNM sunt binevenite, iar autorul își retrage propunerile la Legea 62/2008.

		capacitatea Băncii Naționale a Moldovei de a-și realiza obiectivul fundamental – asigurarea și menținerea stabilității prețurilor – precum și de a-și exercita atribuțiile de bază stabilite prin Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, inclusiv cele privind stabilirea și implementarea politicii monetare și valutare a statului, efectuarea reglementării valutare și exercitarea controlului valutar pe teritoriul Republicii Moldova. În contextul celor menționate, regimul de autorizare prealabilă constituie un instrument de prevenție și nu unul sancționator, care permite BNM să intervină anticipativ și fundamentat în scopul protejării stabilității macrofinanciare. Prin aplicarea acestui regim, BNM dispune de posibilitatea de a evalua, anterior realizării acestora, impactul operațiunilor valutare de capital asupra balanței de plăți; de a preveni ieșiri masive, necontrolate sau speculative de capital, susceptibile de a genera dezechilibre valutare; de a asigura trasabilitatea și transparența fluxurilor financiare transfrontaliere. Această abordare este consacrată în definiția noțiunii de „reglementare valutară”, care include efectuarea și raportarea operațiunilor valutare, licențierea activității de schimb valutar și exercitarea controlului valutar, toate având drept scop implementarea politicii valutare a statului și asigurarea stabilității pieței valutare interne (art. 3 pct. 1 din Legea nr. 62/2008). Totodată, este important de subliniat că regimul de autorizare nu are un caracter general și absolut. O serie de operațiuni valutare de capital sunt deja liberalizate pentru toate categoriile de rezidenți, cum ar fi investițiile directe, operațiunile cu bunuri imobile, împrumuturile/creditele comerciale, precum și operațiunile aferente asigurărilor de viață. De asemenea, anumite operațiuni sunt liberalizate pentru categorii specifice de rezidenți, inclusiv pentru entitățile supravegheate și reglementate de Banca Națională și de Comisia Națională a Pieței Financiare, precum și pentru anumite categorii de persoane fizice. În plus, regimul de autorizare se aplică, de regulă, numai peste anumite plafoane valorice, plafoane care pot fi ajustate	
--	--	---	--

		de legiuitor în funcție de evoluțiile și riscurile de pe piața valutară, ceea ce denotă caracterul flexibil și adaptiv al cadrului normativ existent. Suplimentar, este de precizat că procedura autorizării de către BNM a operațiunilor valutare a fost simplificată substanțial, solicitanții având posibilitatea de a depune actele la BNM și de a obține autorizația BNM în formă electronică. Prin urmare, regimul de autorizare prealabilă servește mai multe interese publice legitime, printre care prevenirea spălării banilor și a finanțării ilicite, reducerea riscurilor de arbitraj valutar, protecția creditorilor și a stabilității sistemului bancar, precum și consolidarea încrederii în moneda națională. Eliminarea acestui regim ar priva statul și autoritatea monetară centrală de un instrument esențial de intervenție preventivă și rapidă, inclusiv în situații de criză financiară, economică sau geopolitică. 2) Este de notat, că în contextul circulației capitalului și a plăților, Republica Moldova a promovat și continuă să promoveze o politică prudentă în vederea liberalizării graduale a ieșirilor de capital din Republica Moldova cu scopul evitării șocurilor care ar putea avea loc în cazul unei liberalizări totale realizate într-o singură etapă. Politica în cauză este în conformitate cu poziția instituțională a FMI („Review of the Institutional view on the liberalization and management of capital flows”, 2022) și cu angajamentele asumate de către Republica Moldova conform Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, art.267. Astfel, conform Programului Național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025 (Cluster 2 Piața internă, Capitolul 4 Libera circulație a capitalului, anexa A, acțiunile 1.1, 2,1; 1.2, 2.2) sunt planificate două acțiuni normative, cu termenul de realizare – decembrie 2026, și anume: Adoptarea proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară (liberalizarea parțială) și proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (liberalizarea totală a operațiunilor valutare).	
--	--	---	--

		Autoritățile responsabile pentru elaborarea și promovarea proiectelor nominalizate sunt Banca Națională și Ministerul Finanțelor. Proiectele de legi menționate sunt elaborate întru realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza art.267 din Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, precum și în vederea alinierii la prevederile art.63 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene și prevederile anexei I „Nomenclatorul mișcărilor de capital menționate la articolul 1 din Directivă” din Directiva 4 Consiliului din 24 iunie 1988 pentru punerea în aplicare a articolului 67 din tratat (88/361/CEE). Actualmente, proiectele în cauză se află în procesul de avizare și consultare publică. De notat, că progresele realizate în vederea eliminării restricțiilor rămase la efectuarea operațiunilor valutare de capital sunt prezentate în cadrul elaborării contribuției RM (aferente capitolului 4 „Libera circulație a capitalului”) la Pachetul de extindere al Comisiei Europene. Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară (liberalizarea parțială), care deja a fost supus consultării publice și avizării de către autoritățile publice, prevede abrogarea, în totalmente, a normelor ce țin de aplicarea regimului de notificare față de operațiunile valutare de capital care implică intrarea capitalului în Republica Moldova (alin.(5)-(61) la art.6 din legea în cauză). Cu titlu de informare, comunicăm că, în cadrul avizării, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nu a avut obiecții la abrogarea regimului de notificare. În privința plafoanelor valorice aferente operațiunilor valutare de capital prevăzute la art.9 alin.(11) lit. a), art.11 alin.(4) lit. c), art.12 alin.(4), art.13 alin.(5) lit. e) și f) din Legea nr.62/2008 (specificate la Art. V, pct.2-5 din proiectul de lege supus avizării), comunicăm că proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară (liberalizarea parțială) stabilește că operațiunile valutare de capital în cauză vor putea fi efectuate fără autorizare din partea BNM în cazul în care suma operațiunii	
--	--	--	--

			nu va depăși 100000 euro (sau echivalentul acestora), din 1 ianuarie 2028 – nu va depăși 250000 euro (sau echivalentul acestora). Totodată, proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (liberalizarea totală a operațiunilor valutare) care se află la etapa avizării și consultării publice, prevede abrogarea regimului de autorizare pentru toate operațiunile valutare de capital (eliminarea restricțiilor rămase) la data aderării RM la UE. Având în vedere cele expuse, concomitent cu propunerea de excludere a Articolului V din proiectul de lege (ce ține de modificarea Legii nr.62/2008) propunem excluderea și din Nota de fundamentare considerentele care vizează modificările la Legea nr.62/2008 (pct.2.2., 3.1., 3.2, 4.1., 4.2., 4.3, 4.4.1., 5.1, 5.2, 8 și pct.9).	
		8	III. Cu privire la Art. VI, ce aduce modificări Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (în continuare - Legea nr. 114/2012), menționăm că Banca Națională a Moldovei nu susține modificările propuse în virtutea următoarelor argumente: 1) Cu referire la reglementarea „societăților de plată mici” (pct. 1-8 de la Art. VI): Conform prevederilor art. 32 alin. (1) din Directiva (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE (în continuare - Directiva 2015/2366) „Statele membre pot deroga sau pot permite autorităților lor competente să deroge [...] de la aplicarea procedurii și condițiilor prevăzute în secțiunile 1, 2 și 3”. Această posibilitate de exceptare de la cerința de licențiere exista în cadrul normativ european inclusiv anterior Directivei 2015/2366 (art. 9 din Directiva 2007/64/CE privind serviciile de plată în cadrul pieței interne), iar preluarea opțiunii facultative în Legea nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică (în continuare – Legea nr.	Nu se acceptă Actuala formă a Legii nr. 114/2012 reprezintă o transpunere parțială și rigidă a cadrului european, ignorând mecanismele de flexibilitate prevăzute de Directiva (UE) 2015/2366 (PSD2). Prin omiterea Articolului 32, legislația națională a creat o barieră de intrare injustă, aplicând un tratament identic unor entități cu profiluri de risc radical diferite: startup-urile Fintech și instituțiile bancare sistemice. Art. 32 din PSD2 prevede expres aplicarea plafoanelor de tranzacționare ce permite regim simplificat pentru rulaje pana la un anumit prag, după care licențierea deplină devine obligatorie. Pentru aceste cazuri, activitatea este strict limitată la teritoriul național, practic - un risc sistemic izolat. Directiva mai prevede derogări prudențiale cum ar fi reducerea sau eliminarea cerințelor de capital minim și fonduri proprii pentru a

		114/2012) nu s-a realizat din considerentele tratamentului egal aplicat entităților ce intenționează să presteze servicii de plată. Totodată, Nota de fundamentare nu argumentează temeiul în baza căruia fost stabilit pragul maxim de 3 milioane de euro prevăzut de Directiva 2015/2366. Astfel, potrivit art. 32 alin. (1), lit. a) din Directiva (UE) 2015/2366 „media lunară din cele 12 luni precedente a valorilor totale ale operațiunilor de plată executate de persoana în cauză, inclusiv de orice agent pentru care aceasta își asumă responsabilitatea deplină, nu depășește o limită stabilită de statul membru, dar se ridică, în orice caz, la cel mult 3 milioane EUR.”. Prin urmare, din Directiva 2015/2366 rezultă că un stat este în drept (deci nu obligat) să stabilească valoarea totală a operațiunilor de plată în limita plafonului maxim de 3 milioane de euro. Respectiv, în lipsa unei analize/studiu în acest sens, nu este justificat dreptul discreționar al autorului pentru a alege pragul maxim prevăzut de Directiva 2015/2366. Totodată, în contextul exemplului oferit de autor în Nota de fundamentare – reglementarea societăților de plată mici în Polonia, Banca Națională atrage atenția că legea poloneză privind serviciile de plată din 19.08.2011 instituie un plafon maxim de 1,5 milioane de euro. Suplimentar, conform propunerii de completare cu art. 23¹ alin. (1) lit. b) se prevede că societățile de plată mici pot activa prin intermediul agenților. În același timp, art. 27 privind înregistrarea agenților este exceptat de la aplicare pentru aceste entități. În aceste condiții, nu poate fi garantat faptul că agenții îndeplinesc cerințele de reputație și experiență („fit and proper”), ceea ce ar putea conduce la neconformitatea Republicii Moldova cu cerințele FATF (Recomandarea 14 – măsuri preventive). De asemenea, la alin. (4) al art.23² propus se menționează că BNM poate aplica „mici restricții” societăților de plată mici în caz de neconformare a acestora. Totuși, având în vedere că proiectul instituie, în esență, un nou tip de entitate prestatoare	facilita intrarea pe piață. În același timp, păstrează obligațiile de integritate și combatere a spălării banilor. Ce este cel mai important, statelor li se oferă posibilitatea de aplicare a supravegherii proporționale, adaptate volumului mic de activitate și tot acest lucru, cu scopul de stimulare a inovației (Fintech) fără a compromite siguranța sistemului financiar. Amendamentele propuse nu reprezintă o relaxare a supravegherii, ci o aliniere tehnică cu cadrul european. În timp ce statele membre UE utilizează regimul de derogare pentru a încuba inovația, Moldova a optat pentru un model „one-size-fits-all” care sugrumă inițiativa locală și inovația tehnologică. Propunerea de a introduce regimul „societăților de plată mici” repară această omisiune, oferind un fundament legal pentru sandboxuri reglementate și pentru jucătorii de nișă, oportunități pentru industria Fintech și pentru Republica Moldova în general: - Echitate competitivă: permite antreprenorilor locali să între pe piață cu costuri de conformare proporționale cu volumul lor de tranzacționare (limitat la un prag stabilit local dar nu mai mult de pragul european de 3 mil. EUR/lună), eliminând concentrarea de piață de facto exercitat de jucătorii mari. - Transparență și formalizare: Fintech-urile sunt cei mai buni agenți de combatere a economiei informale, de promovare a incluziunii digitale și inovației. Un regim de autorizare accesibil va atrage în circuitul legal tranzacții care astăzi au loc cash sau
--	--	---	--

		de servicii de plată, iar cadrul normativ existent aplicabil societăților de plată nu poate fi aplicat integral societăților de plată mici, în proiect nu au fost prevăzute norme exhaustive din cadrul legislativ național (fiscal, AML/CFT, civil, contravențional, penal etc.). De asemenea, pe lângă cerințele de autorizare, proiectul nu prevede nici atribuțiile BNM privind supravegherea societăților de plată mici, constatarea încălcărilor, precum și aplicarea măsurilor de remediere și a sancțiunilor. În aceeași ordine de idei, Banca Națională apreciază critic și nu susține completarea Legii nr. 114/2012 cu art. 233 alin. (1) și alin. (2), prin care se propune ca societățile de plată mici să fie exceptate de la respectarea condițiilor prevăzute de art. 14 alin. (2), pct. 7. lit. d) și i), și a pct. 9)-11) din Legea nr. 114/2012. În concret, autorul proiectului de lege propune ca societățile de plată mici să fie înregistrate în lipsa prezentării Băncii Naționale a: - procedurilor de control intern privind măsurile necesare pentru a se conforma obligațiilor prevăzute de legislația în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului; - descrierii principiilor și a definițiilor aplicate pentru colectarea datelor statistice privind performanța, operațiunile și fraude; - listei acționarilor/asociaților și acțiunile/participațiunile deținute în capitalul solicitantului, informațiilor și documentelor referitoare la acestea care conțin date conform actelor de identitate/actelor de înregistrare; - listei persoanelor care dețin participațiunea calificată, datele și documentele referitoare la acestea; - listei persoanelor cu care solicitantul are legături strânse, precum și datele de identificare ale acestora. Banca Națională notează că lipsa acestor acte și informații o limitează să verifice dacă societatea de plată mică:	prin platforme nereglementate, crescând baza de impozitare. Fintech-urilor li se oferă posibilitatea să valorifice segmentele de consumatori ”neinteresanti” pentru jucătorii mari. Diversitatea de abordare va oferi inovației digitale spațiu pentru dezvoltare și creștere. - Modernizare instituțională: alinierea completă la PSD2 va transforma Moldova într-o jurisdicție predictibilă pentru investițiile în tehnologii financiare, pregătind terenul pentru integrarea în spațiul unic de plăți (SEPA) nu doar în calitate de consumatori, dar și ca provider de soluții tehnologice noi. Mentținerea barierelor actuale, sub pretextul „specificului național/istoria miliardului” sau ”necesitatea unei analize foarte profunde”, nu este o măsură prudentială, ci un act de auto-izolare economică. Adoptarea acestor amendamente va transforma legislația dintr-un instrument de blocaj într-un motor de dezvoltare pentru o nouă clasă de antreprenori digitali în domeniul Fintech, fără erodare a pozițiilor băncilor sistemice care aplică deja instrumente de inovație digitală. În Moldova IT Park deja activează peste 200 de companii IT cu profil Fintech, din care prestează servicii pe piața locală direct sau ca furnizori de servicii altor operatori, nu mai mult de 10% din ele. Autorul consideră posibilă și necesară acceptarea de principiu a acestei forme de prestatori de servicii de piața din Republica Moldova, context în care o serie de aspecte tehnice urmează a fi armonizate la etapa de
--	--	--	--

		- este conformă cu obligațiile prevăzute de cadrul normativ privind combaterea spălării banilor și finanțării terorismului; - este expusă riscului la fraudele comise prin intermediul instrumentelor de plată; - nu are ca acționari/asociați persoane supuse unor măsuri restrictive internaționale și/sau asociate cu subiecți ai restricțiilor, conform Legii nr. 25/2016 privind aplicarea măsurilor restrictive internaționale. În același context, Banca Națională notează că potrivit art. 32 alin. (1), lit. b) din Directiva 2015/2366, una din condițiile care stau la baza instituirii unei derogări este ca niciuna dintre persoanele fizice responsabile de administrarea sau de desfășurarea activității să nu fi fost condamnată pentru infracțiuni legate de spălarea banilor sau de finanțarea terorismului sau pentru altă infracțiune financiară. Or, o asemenea prevedere lipsește din proiectul de lege prezentat spre avizare. Lipsa acestor condiții în sarcina societății de plată mici implică riscuri sporite de spălare a banilor, fraude comise prin intermediul instrumentelor de plată, eludarea de la măsuri restrictive internaționale. De asemenea, cu referire la alin. (1) și alin. (2) din art. 233 propus, se constată existența unor contradicții în ceea ce privește aplicarea cerințelor art. 15 din Legea nr. 114/2012 și exceptarea de la anumite prevederi ale art. 14 din aceeași lege. În context, art. 15 din Legea nr. 114/2012 stabilește condițiile exhaustive pe care o societate de plată trebuie să le îndeplinească pentru obținerea licenței, iar BNM are obligația de a verifica respectarea acestora atât la momentul licențierii, cât și pe durata valabilității licenței. În procesul de licențiere, verificarea respectării acestor cerințe poate fi realizată doar în baza documentelor prevăzute la art. 14 din Legea 114/2012, precum și a celor stabilite prin actele normative secundare. În același timp, în cadrul supravegherii activității societății, BNM trebuie să se asigure că entitățile respectă în mod continuu cerințele prevăzute la art. 15 din Legea nr. 114/2012.	consultări publice - în consultări directe cu autoritatea de reglementare și participarea mediului privat.
--	--	--	--

			În aceste condiții, ar rezulta că eligibilitatea unei societăți de plată ar fi verificată nu la momentul intrării pe piață, ci ulterior, în cadrul supravegherii, ceea ce generează riscuri semnificative pentru perioada cuprinsă între autorizare și primul control. În ceea ce privește propunerea introducerii alin. (2) din art. 23³, considerăm că nu este oportună exceptarea totală de la cerințele privind capitalul. Pentru a asigura protecția utilizatorilor în cazul insolvenței societăților de plată mici, este necesară stabilirea unui nivel minim de capital reglementat. De asemenea, exceptarea de la cerințele art. 161 din Legea nr. 114/2012 ar limita capacitatea BNM de a identifica situațiile de fragmentare a volumului plăților între mai multe entități, cu scopul evitării cerințelor complete de licențiere. Mai mult, proiectul nu stabilește niciun fel de cerință de securitate a informațiilor, de securitate cibernetică sau de continuitate operațională pentru societățile de plată mici. Art.233 alin. (2) exceptează explicit societățile de plată mici de la condițiile stabilite la art. 14 alin. (2) pct. 8) din Legea nr. 114/2012, care impune prestatorilor de servicii de plată obișnuiți cerințe de securitate și mecanisme de control al securității. Aceasta înseamnă că entități care procesează până la 3.000.000 EUR lunar, echivalentul a 36.000.000 EUR anual, vor opera sisteme informatice prin care tranzitează fondurile utilizatorilor fără nicio cerință legală de securitate cibernetică, fără plan de continuitate operațională și fără audit de securitate. Prin urmare, Banca Națională a Moldovei consideră că toate obiecțiile semnalate supra prevalează asupra scopului declarat de autor, în Nota de fundamentare, pentru reglementarea societăților de plată mici. Or, facilitarea intrării pe piața serviciilor de plată a start-up-urilor și fintech-urilor cu volum redus de operațiuni, nu justifică exceptarea de la respectarea unor cerințe esențiale pentru protecția utilizatorilor serviciilor de plată, prevenirea spălării banilor, prevenirea eludării măsurilor restrictive internaționale.	
--	--	--	--	--

		9	2) Cu referire la modificarea art. 59 din Legea nr. 114/2012 (pct. 9 de la Art. VI): Banca Națională consideră că redacția propusă de autor la pct. 9, contravine Directivei 2015/2366 și nu poate fi aplicată în practică în virtutea următoarelor argumente: Art. 76 din Directiva 2015/2366, care a fost transpus prin art. 59 din Legea nr. 114/2012, prevede cert condițiile în care operează rambursarea. Totodată, în contextul transpunerii respectivei directive în cadrul normativ național, norma propusă de autor prin proiectul de lege ar fi una contrară cadrului normativ european. Prestatorul de servicii de plată nu are competență legală de a evalua dacă bunurile/serviciile procurate de plătitor au fost livrate/prestate în mod corespunzător. Or, legea prevede autorități abilitate cu funcție de protecție a consumatorilor - Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, precum și alte autorități prevăzute la art. 36 din Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor. În cazul unor plătitori non-consumatori, diferendul privind corespunderea produsului livrat/serviciului prestat ar urma să fie deferit instanței de judecată. Prin urmare, Banca Națională reiterează că un prestator de servicii de plată nu poate substitui autoritatea competentă/instanța de judecată în examinarea și constatarea faptului dacă produsul/serviciul a fost livrat/prestat în mod corespunzător.	Nu se acceptă. Norma propusă nu conferă prestatorului de servicii de plată o competență de evaluare a fondului raportului comercial, ci îi impune exclusiv o verificare formală și documentară - respectiv dacă din actele prezentate (confirmări de livrare, procese-verbale de recepție, facturi etc.) rezultă în mod neechivoc că prestarea a avut loc. Această verificare este de natură strict probatorie, și nu implică o apreciere asupra calității sau conformității bunurilor. Prestatorul nu stabilește dacă marfa este conformă, ci doar dacă există dovezi documentare ale livrării. Modificarea propusă nu contrazice Directiva PSD2, ci urmărește un principiu fundamental: legislația nu poate fi folosită pentru a acoperi un abuz de drept. Articolul 76 din Directiva 2015/2366 protejează consumatorii doar în anumite condiții, și nu pentru a legaliza preluarea gratuită a unor mărfuri prin anularea plății în timpul livrării. Autorul proiectului propune introducerea unor precizări clare, că dacă exista o dovada de livrare în eComert, banca să suspende procedura automată de rambursare, până la clarificarea cazului. Lăsarea magazinelor online fără protecție în fața acestei breșe va bloca dezvoltarea comerțului electronic, forțând comercianții să renunțe la plățile online și să revină la încasările în numerar. În procesul de avizare, cu participarea BNM, a PSP-urilor, ISSPNPC și a platformelor de

				e-Commerce, redacția propusă va fi perfecționată.
		10	IV. Cu referire la Art. VIII, care modifică Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare – Legea 308/2017), comunicăm următoarele obiecții: Noțiunea de „entitate raportoare de dimensiuni mici”, propusă pentru completarea art. 3 din Legea nr. 308/2017 (pct. 1), este insuficient definită, conține elemente contradictorii și riscă să genereze dificultăți de aplicare practică, precum și neconformități cu standardele internaționale în materie AML/CFT. Or, definiția propusă nu este coerentă din punct de vedere normativ. Potrivit lit. a), entitatea trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor sau întreprinderilor mici, conform legislației naționale privind IMM-urile, care stabilește criterii exhaustive (număr de salariați, cifră de afaceri, active totale). Cu toate acestea, lit. b) introduce un criteriu suplimentar privind „volumul anual al operațiunilor financiare relevante”, stabilit prin acte normative subsecvente, care nu se regăsește în clasificarea legală a întreprinderilor mici și mijlocii și care poate conduce la situații în care o entitate calificată drept microîntreprindere sau întreprindere mică să nu întrunească această condiție suplimentară. Prin urmare, între lit. a) și lit. b) există o lipsă de corelare, care afectează claritatea și previzibilitatea normei. Suplimentar, condiția prevăzută la lit. c) este formulată într-o manieră vagă și lipsită de precizie juridică. Noțiuni precum „activități standardizate” sau „număr limitat de tipuri de produse și servicii” nu sunt definite, iar proiectul nu indică criteriile în baza cărora acestea urmează a fi stabilite, autoritatea competentă să le determine sau instrumentele normative prin care acestea vor fi detaliate.	Se acceptă parțial Cu privire la noțiunea de „entitate raportoare de dimensiuni mici”, propunerea este parțial acceptată, cu angajamentul de îmbunătățire tehnică. Formularea actuală poate fi îmbunătățită din punct de vedere al tehnicii legislative. Obiecția cu privire la lipsa de corelare dintre criteriul IMM și criteriul volumului operațiunilor financiare este întemeiată ca observație de tehnică legislativă. Totuși, tocmai această structură cumulativă este cea care servește scopul normei: nu orice IMM devine automat „entitatea raportoare de dimensiuni mici” - aceasta trebuie să îndeplinească în plus și criteriul volumului operațiunilor relevante AML. Cele două criterii nu se exclud, ci se completează. Cu toate acestea, textul va fi reformulat pentru a clarifica explicit că relația dintre lit. a) și lit. b) este cumulativă și că criteriul de la lit. b) constituie un filtru suplimentar specific domeniului AML, distinct de clasificarea generală a IMM-urilor. Cu privire la lit. c), se acceptă că noțiunile de „activități standardizate” și „număr limitat de tipuri de produse și servicii” necesită o ancorare normativă mai clară. Textul din proiect a fost redactat.

		Totodată, includerea entităților încadrate în categoria de risc moderat în sfera potențială a unui regim simplificat este disproporționată și contrară standardelor internaționale AML/CFT. Potrivit art. 7 din Legea nr. 308/2017 și în corespundere cu art. 15 din Directiva (UE) 2015/849, măsurile simplificate sunt permise exclusiv în situațiile în care riscul este scăzut, în urma unei evaluări adecvate, dar nu și în cazul riscurilor moderate. De asemenea, Recomandarea FATF 10 permite aplicarea măsurilor simplificate de cunoaștere a clientelei numai în condiții de risc scăzut, fără a extinde această posibilitate asupra situațiilor de risc moderat. În același sens, Recomandarea FATF 1 stabilește că intensitatea măsurilor trebuie să fie proporțională cu nivelul riscului identificat, iar simplificarea este justificată doar în cazul unui risc scăzut demonstrat. În acest context, Nota interpretativă la Recomandarea FATF 1 precizează că aplicarea abordării bazate pe risc permite autorităților competente și entităților raportoare să asigure proporționalitatea măsurilor în raport cu riscurile identificate („By adopting a risk-based approach, competent authorities, financial institutions and DNFBPs should be able to ensure that measures to prevent or mitigate money laundering and terrorist financing are proportionate to the risks identified, and would enable them to make decisions on how to allocate their own resources in the most effective way.”). Totodată, aceeași Notă interpretativă subliniază că statele pot decide, în circumstanțe limitate și doar în cazul unui risc scăzut evaluat, să nu aplice anumite cerințe pentru anumite categorii de entități sau activități („Countries may also, in limited circumstances and where there is an assessed low risk of money laundering and terrorist financing, decide not to apply certain Recommendations to a particular type of financial institution or activity, or DNFBP.”).	În același timp, abordarea subiectelor propuse în Art.VIII din proiect poate fi abordat separat: 1. Cele ce țin de prestatorii de servicii de plată mici, în consultări directe cu autoritatea de reglementare, în procesul de consultări publice și cu participarea altor părți vizate; 2. Cele ce țin de proporționalitatea măsurilor impuse în procesul de aplicare a Legii 308/2017 în raport cu entitățile raportoare, se insistă pe conformarea deplină cu legislația europeană și eliminarea ”gold plating-ului” local. În acest scop, ne propunem ca proiectul urmează a fi îmbunătățit punctat în procesul de consultare publică și cu participarea experților Serviciului pentru Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor și din sectorul privat.

			Prin urmare, includerea expresă a riscului moderat în definiția propusă creează premisa aplicării unor standarde diminuate în situații care necesită, dimpotrivă, un nivel adecvat de diligență, ceea ce contravine scopului și logicii abordării bazate pe risc.	
		11	Cu referire la pct. 2 și 6 din proiect, vom menționa că propunerea de completare a art. 4 din Legea nr. 308/2017 prin introducerea alin. (1/2) este redundantă și, în anumite aspecte, susceptibilă de a genera interpretări contrare cadrului internațional în materie AML/CFT. În primul rând, cadrul normativ național deja consacră principiul proporționalității și aplicarea abordării bazate pe risc. Astfel, potrivit art. 13 alin. (2) și alin. (3) lit. a) din Legea nr. 308/2017, politicile, controalele interne și procedurile entităților raportoare sunt stabilite în funcție de riscurile identificate și sunt proporționale cu natura și dimensiunea entității, precum și cu nivelul riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului. Această abordare este în deplină concordanță cu art. 8 alin. (1) și (2) din Directiva (UE) 2015/849, care impune entităților obligate să identifice, să evalueze și să gestioneze riscurile și să instituie politici și controale interne proporționale cu natura și dimensiunea activității, precum și cu Recomandarea FATF 1, care consacră aplicarea abordării bazate pe risc (risk-based approach). În al doilea rând, instituirea unor „cerințe simplificate” privind evaluarea riscurilor pentru entitățile raportoare care se încadrează în categoria entităților de dimensiuni mici sau care desfășoară activități cu risc redus (sau moderat, așa după cum se propune la Art. VIII pct.6 din proiect) este problematică. Atât cadrul național, cât și standardele internaționale tratează evaluarea riscurilor ca fiind fundamentul întregului sistem AML/CFT, nefiind susceptibilă de simplificare în sensul diminuării rigurozității sau plenitudinii acesteia. Conform art. 6 din Legea nr. 308/2017, evaluarea riscurilor constituie baza	Nu se acceptă Proiectul nu introduce un principiu nou, ci îl operaționalizează explicit principiul proporționalității pentru categoriile de entități mici, oferind Serviciului mandatul normativ expres de a elabora acte secundare concrete. Fără această completare, principiul general al proporționalității rămâne la nivel declarativ, fără instrumentele normative prin care Serviciul să poată emite cerințe diferențiate pentru entitățile mici. Precizăm că nu se propune diminuarea rigurozității sau plenitudinii evaluării riscurilor, ci simplificarea formatului și a structurii documentației aferente pentru entitățile cu profil de risc redus. Totodată, se acceptă că obligația de raportare a tranzacțiilor suspecte este autonomă și nu poate fi condiționată de dimensiunea entității sau de nivelul de risc. Textul propus nu intenționează și nu produce un astfel de efect. În proiect se va adăuga o precizare că simplificările vizate nu afectează și nu pot fi interpretate ca afectând obligațiile de fond privind raportarea tranzacțiilor suspecte.

			pentru aplicarea măsurilor proporționale de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Mai mult, alin. (7) al aceluiași articol stabilește obligația entităților raportoare de a putea demonstra autorităților competente că măsurile aplicate sunt adecvate riscurilor identificate. În același sens, art. 8 alin. (2) din Directiva (UE) 2015/849 impune existența unor evaluări documentate și actualizate ale riscurilor. Prin urmare, introducerea unor „cerințe simplificate” în materia evaluării riscurilor riscă să fie interpretată ca o diminuare a standardelor aplicabile, ceea ce ar contraveni acestor dispoziții. În al treilea rând, în ceea ce privește obligația de raportare, aceasta are un caracter autonom și nu este condiționată de dimensiunea sau profilul entității. Conform art. 11 din Legea nr. 308/2017, obligația de raportare intervine ori de câte ori există suspiciuni privind spălarea banilor, infracțiuni predicat sau finanțarea terorismului. Această abordare este reflectată și în art. 33 alin. (1) din Directiva (UE) 2015/849, precum și în Recomandarea FATF 20, care stabilesc obligația de raportare a tranzacțiilor suspecte indiferent de valoare (din Nota interpretativă a Recomandării FATF 20: „All suspicious transactions, including attempted transactions, should be reported regardless of the amount of the transaction.”). Prin urmare, dimensiunea sau profilul entității raportoare nu este un factor determinant al asigurării obligației de raportare. Trebuie de precizat că deși legea permite aplicarea unor măsuri simplificate de cunoaștere a clientelei în situații de risc scăzut (art. 7 din Legea nr. 308/2017), această flexibilitate nu se extinde asupra obligațiilor structurale esențiale, precum evaluarea riscurilor sau organizarea internă în sensul reducerii standardelor minime.	
		12	Cu referire la art. VIII pct. 3 din proiect, menționăm că nu se susține propunerea de modificare a art. 5 alin. (6) din Legea nr. 308/2017. Versiunea actuală a normei, care utilizează sintagma „prin adoptarea de măsuri adecvate și bazate pe risc”, corespunde pe deplin standardelor internaționale și	Se acceptă parțial. Obiectivul modificării este unul practic: în aplicarea curentă a legii, entitățile raportoare invocă adesea că nu înțeleg concret ce

		europene în materie AML/CFT, reflectând fidel conceptul de abordare bazată pe risc. Astfel, Recomandarea FATF 1 prevede că instituțiile financiare trebuie să aplice măsurile de cunoaștere a clientelei, determinând amploarea acestora în baza unei abordări bazate pe risc („Financial institutions should be required to apply each of the CDD measures [...] but should determine the extent of such measures using a risk-based approach (RBA) in accordance with the Interpretive Notes to this Recommendation and to Recommendation 1”). Subsecvent, Recomandarea FATF 1 consacră principiul fundamental potrivit căruia măsurile de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului trebuie să fie proporționale cu riscurile identificate, în cadrul unei abordări integrate și flexibile. Nota interpretativă la această Recomandare subliniază că aplicarea RBA permite entităților să aloce resursele în mod eficient și să adapteze măsurile în funcție de profilul de risc („By adopting a risk-based approach, competent authorities, financial institutions and DNFBPs should be able to ensure that measures to prevent or mitigate money laundering and terrorist financing are proportionate to the risks identified, and would enable them to make decisions on how to allocate their own resources in the most effective way.”). La nivel european, art. 13 alin. (1) din Directiva (UE) 2015/849 stabilește obligația aplicării măsurilor de cunoaștere a clientelei, iar art. 13 alin. (2) prevede că entitățile obligate determină amploarea acestor măsuri în funcție de gradul de risc, în conformitate cu abordarea bazată pe risc. Totodată, art. 8 din Directivă impune instituirea unor politici și controale interne proporționale cu natura și dimensiunea entității și cu riscurile identificate. Corespunzător, la nivel național, art. 5 din Legea nr. 308/2017 reglementează măsurile de precauție privind clienții în deplină concordanță cu aceste standarde, iar art. 6 stabilește obligația evaluării riscurilor ca fundament al aplicării abordării bazate pe risc. În acest context, substituirea sintagmei „bazate pe risc” cu formularea propusă („în mod	înseamnă „abordare bazată pe risc” în contextul specific al activității lor. Enumerarea explicită a factorilor relevanți (natura, mărimea, complexitatea, caracteristicile clienților) nu elimină abordarea bazată pe risc, ci îl concretizează. Totuși, pentru a evita riscul de interpretare restrictivă, se acceptă reformularea care să păstreze sintagma „abordare bazată pe risc” drept concept-ancoră și să adauge factorii enumerați ca elemente orientative, nu exhaustive.
--	--	---	--

			proporțional cu riscurile [...] ținând cont de natura, mărimea și complexitatea entității [...]”) este redundantă și inferioară din punct de vedere conceptual, întrucât reduce noțiunea consacrată de „abordare bazată pe risc” la o simplă enumerare de factori și creează riscul unei interpretări restrictive, limitate la criterii prestabilite (dimensiune, natură, tipuri de produse), în detrimentul unei evaluări holistice a riscurilor. De altfel, elementele enumerate în textul propus (natura, mărimea, complexitatea entității, caracteristicile clienților, produselor și tranzacțiilor) sunt deja subsumate conceptului de abordare bazată pe risc.	
		13	Cu referire la art. VIII pct. 4 din proiect, prin care se modifică art. 5/1 alin. (3) nu se susține, fiind în contradicție conceptuală cu prevederile Legii nr. 308/2017. Potrivit art. 5 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 308/2017, măsurile standarde de precauție privind clienții cuprind identificarea beneficiarului efectiv și adoptarea de măsuri rezonabile, adecvate și bazate pe risc pentru verificarea identității acestuia, utilizând documente, date și informații relevante obținute dintr-o sursă sigură, astfel încât entitatea raportoare să aibă certitudinea că știe cine este beneficiarul efectiv și înțelege structura proprietății și structura de control a clientului. Subsecvent, în conformitate cu alin. (3) al aceluiași articol, în cazul în care nu este posibilă aplicarea măsurilor standard de precauție privind clienții (la caz, certitudinea privind cine este beneficiarul efectiv), entitățile raportoare sunt obligate să nu efectueze nicio activitate sau tranzacție, inclusiv printr-un cont de plăți, să nu stabilească nicio relație de afaceri ori să înceteze o relație de afaceri existentă. Prin urmare, modificările propuse contravin normelor existente aplicabile, care, la rândul lor, corespund cerințelor cadrului european (a se vedea art. 14 alin. (4) din Directiva (UE) 2015/849).	Nu se acceptă Există o diferență între situația în care entitatea nu poate identifica deloc beneficiarul efectiv - caz în care obligația de a nu stabili sau a înceta relația este clară și necontestată, și situația în care identitatea beneficiarului efectiv este cunoscută, dar există o discrepanță între datele furnizate de client și cele din registrele publice (ex. Registrul beneficiarilor efectivi) - situație frecventă în practică din cauza actualizărilor întârziate ale registrelor, erorilor tehnice sau schimbărilor corporative în curs de înregistrare. Mecanismul propus în proiect se referă exclusiv la situația în care entitatea cunoaște beneficiarul efectiv, notifică clientul și autoritățile competente, aplică măsuri sporite de monitorizare și, în caz de risc ridicat sau suspiciune, poate decide suspendarea. Aceasta este o abordare gradată și proporțională, conformă cu logica AMLR

				și cu orientările EBA privind registrele beneficiarilor efectivi. A trata mecanic orice neconcordanță de date ca pe o imposibilitate de identificare a beneficiarului efectiv și a bloca automat relația de afaceri ar genera perturbări grave în activitatea comercială, fără un beneficiu real în combaterea spălării banilor, și ar constitui tocmai acel „gold-plating” pe care proiectul urmărește să îl elimine. Totodată autorul va clarifica în textul normei că mecanismul graduat se aplică exclusiv cazurilor în care identitatea beneficiarului efectiv este stabilită, dar există discrepanțe de date între surse, nu cazurilor de imposibilitate de identificare.
		14	Cu referire la art. VIII pct. 5 din proiect, se va menționa că menținerea termenului „anual” pentru actualizarea evaluărilor riscurilor este proporțională, rezonabilă și, totodată, conformă cu cerințele Directivei (UE) 2015/849 și Recomandările FATF. Propunerea de modificare poate genera confuzii interpretative („nu mai rar de o dată la 2 ani”) și, prin urmare, considerăm oportună păstrarea redacției actuale. Propunerea de a stabili „nu mai rar de o dată la 2 ani” introduce o flexibilitate inutilă și arbitrară, care reduce claritatea și predictibilitatea obligației. Frecvența anuală este un termen deja utilizat în practică, permițând entităților să-și organizeze resursele și să respecte principiul bazat pe risc, fără a afecta calitatea evaluărilor.	Nu se acceptă Directiva 2015/849 (art. 8) și FATF Recomandarea 1 impun ca evaluările să fie „actualizate în mod regulat” - fără a stabili o frecvență fixă. Cerința anuală uniformă pentru toate entitățile raportoare, indiferent de profilul de risc, este o normă națională mai strictă decât standardul european minim, adică un caz tipic de gold-plating. Practica statelor membre UE este relevantă în acest sens: majoritatea nu impun o actualizare anuală rigidă, ci o actualizare bazată pe modificări semnificative ale profilului de risc sau ale activității entității, cu o frecvență minimă de regulă de 2-3 ani pentru entitățile cu risc redus sau moderat și o frecvență mai ridicată (inclusiv anuală sau

				mai des) pentru entitățile cu risc ridicat. Tocmai acesta este spiritul abordării bazate pe risc: frecvența actualizării trebuie să reflecte profilul de risc, nu să fie uniformă indiferent de acesta. Propunerea din proiect — „nu mai rar de o dată la 2 ani sau ori de câte ori intervin schimbări semnificative” — este mai apropiată de standardul european real decât cerința anuală uniformă actuală. Autorul acceptă să adauge o prevedere expresă că pentru entitățile cu risc ridicat frecvența actualizării poate fi stabilită mai ridicat de SPCSB prin acte normative secundare.
		15	Cu referire la art. VIII pct. 7 din proiect, menționăm că susținem păstrarea versiunii actuale mai generice a prevederii. Entitatea raportoare acționează în baza evaluării riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la nivel național, precum și în baza criteriilor și factorilor stabiliți de către organul cu funcții de supraveghere, nu doar în urma evaluării proprii. Prin urmare, modificarea propusă ar contrazice prevederea de la art. 7 alin. (5) și, totodată, ar fi în disonanță cu normele stabilite la art. 15 alin. (1) din Directiva (UE) 2015/849 („În cazul în care un stat membru sau o entitate obligată identifică domenii cu risc redus, statul membru respectiv poate permite entităților obligate să aplice măsuri de precauție simplificată privind clientela.”).	Se acceptă Propunere retrasă
		16	Cu referire la art. VIII pct. 8 din proiect, învederăm că norma în redacția propusă conține o eroare de concept. Art. 7 din Legea nr. 308/2017 este aplicabil exclusiv în cazul unui risc redus de spălare a banilor și finanțare a terorismului. Prin urmare, nu poate fi stabilit un termen „în funcție de nivelul de risc”.	Se acceptă Propunere retrasă

			Suplimentar, utilizarea expresiei „de regulă, este de cel puțin o lună de la stabilirea contactului inițial” creează incertitudine și lipsă de previzibilitate în aplicarea normei prin oferirea unei flexibilități ineficiente și nejustificate. Subsecvent, în redacția propusă pentru articolul 7 alin. (2) lit. a), cuvintele „este de cel puțin” propunem a fi substituite cu sintagma „nu depășește”.	
		17	Cu referire la art. VIII pct. 9 din proiect, evidențiem că modificarea propusă în proiect intră în contradicție cu prevederile de la art. 4 alin. (44) din Legea nr. 308/2017, care stipulează că entitățile raportoare, la efectuarea tranzacțiilor de către clienții rezidenți în/din adresa prestatorilor de servicii privind activele virtuale autorizați în alte state, nu admit tranzacții cu un volum ce depășește cumulativ echivalentul a 50 000 de lei pe parcursul unei luni. În aceste condiții, cadrul normativ deja instituie o limitare imperativă a volumului tranzacțiilor, independent de nivelul de risc asociat clientului sau operațiunilor efectuate. Astfel, aplicarea unor măsuri de precauție sporită în funcție de risc, pentru situații definite prin „volum semnificativ” sau „frecvență ridicată”, devine redundantă și lipsită de aplicabilitate practică, fiind deja fixat un prag maxim permis.	Se acceptă Propunere retrasă
		18	Cu referire la art. VIII pct. 10 din proiect, se menționează că modificarea propusă, prin înlocuirea sintagmei „toate datele” cu formularea „datele și documentele aferente tranzacțiilor naționale și internaționale în măsura în care este necesar pentru executarea obligațiilor lor conform prezentei legi”, introduce un grad ridicat de ambiguitate și incertitudine juridică. Potrivit art. 40 alin. (1) lit. b) din Directiva (UE) 2015/849, entitățile obligate trebuie să păstreze documente justificative și evidențe ale tranzacțiilor care sunt necesare pentru identificarea și reconstituirea acestora, pentru o perioadă de cel puțin cinci ani. În mod similar, Recomandarea	Se acceptă Propunere retrasă

			FATF 11 stabilește obligația instituțiilor financiare de a păstra toate înregistrările necesare privind tranzacțiile, astfel încât acestea să permită reconstituirea fiecărei operațiuni și să poată servi drept probă în cadrul procedurilor legale („Financial institutions should be required to maintain, for at least five years, all necessary records on transactions, both domestic and international, to enable them to comply swiftly with information requests from the competent authorities. Such records must be sufficient to permit reconstruction of individual transactions (including the amounts and types of currency involved, if any) so as to provide, if necessary, evidence for prosecution of criminal activity.”). În acest context, standardele internaționale nu limitează obligația de păstrare la acele date considerate ex ante „necesare” de către entitate, ci impun o abordare suficient de largă pentru a asigura disponibilitatea tuturor informațiilor relevante în eventualitatea unor investigații. Prin urmare, formularea propusă este problematică, întrucât transferă asupra entității raportoare o apreciere subiectivă privind necesitatea păstrării anumitor date, deși aceasta nu poate anticipa în mod rezonabil care informații vor fi ulterior solicitate de autorități sau vor dobândi relevanță probatorie în cadrul procedurilor penale, contravenționale sau de altă natură. Această imprecizie riscă să conducă la aplicări neuniforme și la diminuarea eficienței mecanismelor de prevenire și investigare.	
		19	Cu referire la art. VIII pct. 11 din proiect prin care se propune o nouă redacție pentru art. 9 alin. (2¹), menționăm că norma propusă este imprecisă în aplicare. Solicitarea Serviciului sau a organelor cu funcții de supraveghere a entităților raportoare are caracter obligatoriu și nu prezumă oferirea unei discreții subiective de aplicare de către entitatea raportoare („entitățile raportoare pot prelungi”). Astfel, se optează pentru păstrarea normei existente.	Se acceptă Propunere retrasă

		20	Cu referire la art. VIII pct. 13-15 din proiect, se va menționa că, conform art. 11 din Legea nr. 308/2017, obligația de raportare intervine ori de câte ori există suspiciuni privind spălarea banilor, infracțiuni predicat sau finanțarea terorismului. Această abordare este reflectată și în art. 33 alin. (1) din Directiva (UE) 2015/849, precum și în Recomandarea FATF 20, care stabilesc obligația de raportare a tranzacțiilor suspecte indiferent de valoare (din Nota interpretativă a Recomandării FATF 20: „All suspicious transactions, including attempted transactions, should be reported regardless of the amount of the transaction.”). În acest context, introducerea unei referințe la „riscul sporit” poate crea interpretarea eronată că obligația de raportare ar fi limitată sau aplicabilă doar în cazul clienților, produselor sau tranzacțiilor încadrate în categorii de risc ridicat. Or, natura obligației de raportare este una independentă de clasificarea riscurilor și se bazează exclusiv pe existența suspiciunii.	Se acceptă parțial Propuneri redactate Modificările propuse nu vizează raportarea tranzacțiilor suspecte. Ele vizează exclusiv raportările pe prag, adică raportările automate bazate pe depășirea unui plafon valoric, independent de existența vreunei suspiciuni. Introducerea criteriului de „risc sporit” pentru raportările pe prag urmărește reducerea numărului de raportări automate lipsite de relevanță operațională pentru SPCSB. Se acceptă că formularea actuală din proiect poate crea confuzie între raportarea tranzacțiilor suspecte și raportările pe prag și se va clarifica explicit în text că modificările vizează exclusiv raportările pe prag, și că obligația de raportare a tranzacțiilor suspecte rămâne nemodificată și necondiționată.
		21	Cu referire la art. VIII pct. 16 din proiect care se referă la completarea art. 15 prin introducerea alin. (11), care interzice autorităților de supraveghere comunicare prin scrisori, circulare sau alte forme de corespondență, limitează în mod nejustificat capacitatea acestora de a acționa prompt și eficient în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. În practică, autoritățile de supraveghere și alte autorități competente trebuie să dispună de mecanisme flexibile și operative care să le permită să reacționeze rapid la riscurile emergente, la noile tipologii și la evoluțiile din domeniu. Totodată, comunicările emise sub formă de adrese, circulare sau alte tipuri de corespondență își au temeiul legal în art. 15 alin. (6) lit. c) și d) din Legea nr. 308/2017, care obligă autoritățile de supraveghere să informeze entitățile raportoare despre tipologii, riscuri, metode noi și tendințe în domeniu, precum și să identifice vulnerabilitățile și să dispună, după caz, măsuri suplimentare de prevenire. Prin	Se acceptă parțial Scopul normei propuse din proiect nu este interzicerea comunicărilor operative, ci prevenirea practicii prin care obligații noi sau cerințe suplimentare față de entitățile raportoare sunt instituite prin scrisori sau circulare, ocolind procedura normală de reglementare prin acte normative. Aceasta este o problemă semnalată de mediul de afaceri. Se acceptă reformularea normei pentru a o limita explicit la interzicerea instituirii de obligații noi sau cerințe suplimentare cu caracter normativ prin instrumente de comunicare informale, păstrând posibilitatea comunicărilor de natură informativă, de

			urmare, interzicerea utilizării acestor instrumente de comunicare ar restrânge nejustificat rolul activ al autorităților de supraveghere și ar putea afecta eficiența sistemului de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului, prin reducerea capacității de adaptare rapidă la riscurile în continuă evoluție.	ghidare și de avertizare privind tipologii și riscuri emergente. Textul reformulat va fi concordant cu art. 15 alin. (6) lit. c) și d) din Legea 308/2017, pe care nu le afectează.
		22	Cu referire la art. VIII pct. 18 din proiect, se va menționa că completarea propusă este redundantă și generează o potențială incoerență normativă, în raport cu prevederile deja existente ale cadrului legal aplicabil. Or, potrivit alin. (3) al aceluiași articol, procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor sunt reglementate prin Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor. Astfel, potrivit art. 34 alin. (2) din Legea nr. 75/2020, la adoptarea unei decizii privind aplicarea sancțiunilor și aplicarea sancțiunilor specifice domeniului de activitate, autoritățile menționate la art.3 alin.(2) vor ține cont de următorii factori: a) gravitatea și durata încălcărilor constatate; b) suma veniturilor obținute ca urmare a încălcărilor sau alte beneficii pecuniare obținute de către entitatea raportoare, pierderile sau prejudiciul cauzat, în cazul în care este posibilă determinarea acestora; c) vinovăția și situația financiară ale subiectului supus sancțiunii; d) încălcările anterioare comise de către subiectul supus sancțiunii în perioada ultimului an de gestiune, caracterul sancțiunilor aplicate, precum și nivelul de cooperare a subiectului cu Serviciul și cu alte organe cu funcții de supraveghere a entităților raportoare; e) circumstanțele agravante și cele atenuante; f) consecințele încălcărilor constatate și ale sancțiunilor planificate asupra stabilității și fiabilității pieței; g) alte circumstanțe relevante.	Se acceptă Propunere retrasă

			Prin urmare, elementele prevăzute în completarea propusă sunt deja reglementate detaliat în legislația specială aplicabilă, iar reiterarea acestora în Legea nr. 308/2017 nu aduce valoare normativă suplimentară. Dimpotrivă, aceasta poate crea riscul unor suprapuneri sau interpretări neuniforme între actele normative incidente.	
3	Ministerul Finanțelor (14-05/206 din 5 mai 2026)	23	Cu referire la articolul II din proiect. La pct.1 prin care se propune ajustarea art.697 alin.(1) în scopul încadrării persoanelor fizice care practică comerț electronic în lista subiecților impunerii conform capitolului 102 din Codul fiscal nr.1163/1997, comunicăm despre susținerea propunerii menționate. Suplimentar, evidențiem că persoanele respective rămân obligați să utilizeze echipamentul de casă și de control conectat la Sistemul informațional automatizat „Monitorizarea electronică a vânzărilor” pentru documentarea comercializării bunurilor, inclusiv online.	S-a luat act
		24	La pct.2 ce vizează ajustarea art.103 alin.(1) pct.13 din Codul fiscal, comunicăm despre susținerea propunerii date, având în vedere că aceasta are drept scop armonizarea legislației naționale la Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată.	S-a luat act
		25	La pct.3 prin care se propune completarea art.291 alin.(1) lit.e) din Codul fiscal, solicităm excluderea acesteia, luând în considerare următoarele argumente. Cadrul normativ în vigoare tratează activitatea de comerț cu amănuntul, inclusiv cea desfășurată prin intermediul internetului sau al caselor de comenzi, ca formă de activitate comercială organizată, încadrată în noțiunea de unitate comercială. Totodată, taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii reprezintă o taxă locală aplicabilă activităților economice desfășurate în cadrul acestor unități, astfel cum sunt definite de legislația în vigoare, în conformitate cu nomenclatorul unităților comerciale prevăzut	Nu se acceptă Măsura data este privită ca o investiție strategică și un stimulent pentru comercianți să-și consolideze prezența online, subsecvent - conformare fiscală și descurajare a activității economice informale prin taxe mai mici. Industria virtuală este cel mai mare inamic al concurenței neloiale din Moldova.

		în anexa nr. 5 la Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior. În acest context, comerțul cu amănuntul realizat prin intermediul caselor de comenzi sau prin internet constituie o formă distinctă de activitate comercială și este recunoscut ca unitate comercială, indiferent de existența unei suprafețe comerciale fizice. Prin urmare, lipsa unei suprafețe comerciale nu reprezintă un criteriu relevant pentru excluderea de la aplicarea taxei, în condițiile în care activitatea economică este desfășurată efectiv și generează venituri în condiții comparabile cu alte forme de comerț. Instituirea unei scutiri pentru această categorie de contribuabili ar conduce la un tratament fiscal diferențiat pentru activități economice similare, desfășurate prin canale diferite, afectând principiile neutralității și echității fiscale, prin crearea unui avantaj nejustificat pentru o anumită categorie de contribuabili în detrimentul altora aflați în situații comparabile, cu potențial de generare a unor distorsiuni concurențiale. Totodată, taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii constituie venit propriu al bugetelor locale, iar extinderea sferei scutirilor, în lipsa unei fundamentări economico-financiare și a identificării surselor de compensare, ar putea avea un impact negativ asupra veniturilor acestora, contrar prevederilor art. 131 alin. (6) din Constituție și art. 27¹ alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. De asemenea, aplicarea unei astfel de scutiri ar putea genera dificultăți de administrare fiscală și riscuri de evitare a obligațiilor fiscale, inclusiv prin reorganizarea formală a activității economice în vederea încadrării în categoria exceptată, în special în cazul modelelor de afaceri mixte. Totodată, potrivit art. 289 alin. (3) din Codul fiscal, taxele locale enumerate la alin. (2) se aplică de către autoritățile administrației publice locale. În același sens, art. 296 din Codul fiscal prevede că autoritatea administrației publice locale, cu efectuarea modificărilor corespunzătoare în bugetul	Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii nu este o taxă pe venit și nici o taxă pe activitate economică în general. Prin natura și logica sa, ea este o taxă pe utilizarea infrastructurii locale - căi de acces, salubritate, iluminat public, spații publice adiacente. Un magazin fizic utilizează efectiv această infrastructură: generează trafic pietonal și auto, ocupă sau utilizează spațiul public adiacent, pune presiune pe serviciile de salubritate locale. Un operator de comerț electronic care nu deține nicio suprafață comercială deschisă publicului pe teritoriul unității administrativ-teritoriale nu generează nici una dintre aceste sarcini asupra infrastructurii locale. Prin urmare, tratamentul fiscal diferențiat propus nu încalcă neutralitatea fiscală - dimpotrivă, o restabilește. Neutralitatea fiscală presupune că situații diferite sunt tratate diferit, nu că situații structural diferite sunt forțate în același regim fiscal. A aplica aceeași taxă locală unui magazin fizic de pe strada principală și unui antreprenor care vinde online dintr-un apartament, fără nicio prezență fizică deschisă publicului, reprezintă ea însăși o încălcare a principiului echității fiscale, cu atât mai mult că autoritățile locale nu taxează platformele de comerț internațional, cum ar fi Amazon, Temu sau AliExpress. O afaceri online locală nu lasă amprentă pe infrastructura locală, dar comunitatea va beneficia ulterior prin beneficii indirecte, dacă antreprenorul va reuși să-și consolideze afacerea. Într-o țară care are nevoie de capital uman și inovație, taxa locală este încă o barieră de
--	--	--	---

			local, poate acorda scutiri suplimentare față de cele prevăzute la art. 295, amânări la plată sau înlesniri pentru anumite categorii de contribuabili. În aceste condiții, oportunitatea acordării unor eventuale scutiri pentru anumite categorii de activități urmează a fi apreciată la nivelul autorităților administrației publice locale, în funcție de specificul economic local și de prioritățile bugetare, și nu stabilită prin norme cu aplicabilitate generală la nivel național. Intervenția propusă nu este aliniată cadrului conceptual și mecanismelor de funcționare ale sistemului taxelor locale, care sunt orientate spre asigurarea unei baze fiscale echitabile, previzibile și ușor de administrat.	intrare excesivă pentru antreprenori. Eliminarea ei la această etapă ar reduce costurile fixe de operare (OPEX), permițând micilor afaceri să reinvestească profitul în marketing și tehnologie, nu în birocrație locală. Pe de altă parte, într-o economie globalizată, un magazin online din Chișinău concurează cu platforme gigant care nu plătesc taxe locale în Moldova. Taxarea excesivă a „virtualului” autohton este un handicap competitiv autoimpus. Problema identificată nu este una de oportunitate locală, ci una de claritate normativă națională. Absența unei norme exprese la nivel de Cod fiscal a generat o practică neuniformă și impredictibilă la nivelul APL: unele consilii locale aplică taxa magazinelor online (Chișinău, Budești), altele nu, iar în absența unui criteriu legal clar, contribuabilii nu știu ce obligații le revin. Această incertitudine juridică afectează mediul de afaceri indiferent de APL în care operează și nu poate fi soluționată prin decizii locale dispartate. Intervenția la nivel de Cod fiscal nu acordă o scutire de oportunitate locală — ea clarifică sfera de aplicare a noțiunii de „unitate comercială” pentru scopul acestei taxe, excluzând explicit activitățile fără prezență fizică. APL-urile rămân libere să acorde scutiri suplimentare în temeiul art. 296, dar nu mai pot aplica taxa acolo unde legea națională o exclude. Autorul avizului semnalează de asemenea riscul reorganizării formale a activității pentru a se încadra în categoria exceptată. Considerăm că acest risc este gestionabil și
--	--	--	---	--

				că norma propusă conține deja elementul-cheie de prevenire a abuzului: scutirea se aplică exclusiv operatorilor care nu dețin suprafețe comerciale fizice deschise publicului pe teritoriul APL. Un operator cu magazin fizic care desfășoară și activitate online nu va putea beneficia de scutire pentru activitatea sa în ansamblu — taxa rămâne aplicabilă în raport cu spațiul fizic deținut. Modelele mixte nu sunt excluse de la taxă; sunt excluse exclusiv activitățile fără nicio prezență fizică comercială. Administrarea acestui criteriu este simplă și verificabilă prin registrul notificărilor în comerț și prin inspecțiile existente.
		26	La articolul IV din proiect, urmează a fi ajustat anul de adoptare a Legii ce se propune spre modificare. În această ordine de idei, atragem atenția asupra prevederilor art. 63 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care stabilesc că modificările operate printr-un proiect de act normativ, la alte acte normative, se includ în ordine cronologică. Respectiv, ordinea legilor ce se propun spre modificare urmează a fi revăzută.	Se acceptă
		27	Cu privire la articolul V din proiect, atragem atenția asupra faptului că la momentul actual, Ministerul Finanțelor, de comun cu Banca Națională a Moldovei, este în proces de promovare a 2 proiecte de legi, menite să liberalizeze treptat restricțiile aferente fluxului de operațiuni valutare, și anume: - proiect de Lege pentru modificarea Legii nr.62/2008 privind reglementarea valutară (liberalizarea parțială) (nr. unic 171/MF/BNM/2026); - proiect de Lege pentru modificarea unor acte normative (liberalizarea totală a operațiunilor valutare) (nr. unic 259/MF/BNM/2026). Proiectele prenotate prevăd creșterea graduală (până la data aderării) a plafonului de autorizare de către Banca	Se acceptă Propunerile înaintate de MF/BNM sunt salutare, iar propunerile autorului la Legea 62/2008 au fost retrase

			Națională a Moldovei a operațiunilor valutare, precum și substituirea regimului de autorizare a unor operațiuni valutare, cu regimul de notificare. În acest context, propunerile de modificare a Legii nr.62/2008 urmează a fi excluse din proiectul dat.	
		28	În partea ce ține de art. VI din proiect privind completarea Legii nr. 114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică cu prevederi privind regimul de autorizare și de activitate al societăților de plată mici, remarcăm că acestea necesită o analiză de fundamentare corespunzătoare. În acest context, menționăm că, deși art.32 din Directiva (UE) 2015/2366 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 2002/65/CE, 2009/110/CE și 2013/36/UE și a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010, și de abrogare a Directivei 2007/64/CE, prevede posibilitatea stabilirii de către unele state membre a unor condiții simplificate de activitate pentru unele tipuri de prestatori de servicii de plată, acestea necesită a fi stabilite reieșind din specificul și contextul național: dimensiunea pieței serviciilor de plată, volumul plăților, eventualele riscuri etc. În lipsa unei analize a pieței serviciilor de plată la nivel național și a unui eventual impact al modificărilor propuse, Ministerul Finanțelor se află în imposibilitate de a susține prevederile art. VI din proiect.	Nu se acceptă Actuala formă a Legii nr. 114/2012 reprezintă o transpunere parțială și rigidă a cadrului european, ignorând intenționat mecanismele de flexibilitate prevăzute de Directiva (UE) 2015/2366 (PSD2). Prin omiterea Articolului 32, legislația națională a creat o barieră de intrare injustă, aplicând un tratament identic unor entități cu profiluri de risc radical diferite: startup-urile Fintech și instituțiile bancare sistemice. Articolul 32 din PSD2 instituie un mecanism de derogare explicit, prin care statele membre pot permite accesul pe piața serviciilor de plată în condiții proporționale cu profilul de risc al entității. Concret, Directiva permite un regim simplificat de autorizare pentru prestatorii al căror volum de operațiuni nu depășește un plafon prestabilit - în legislația națională propusă, acesta este calibrat la maximum 3 milioane EUR medie lunară, limita maximă admisă de PSD2. Odată depășit plafonul, entitatea este obligată să solicite licența deplină, asigurând astfel o tranziție automată și obligatorie spre supravegherea integrală. Garanția esențială a regimului este teritorialitatea strictă: activitatea societăților de plată mici este limitată exclusiv la teritoriul național, ceea ce izolează structural orice risc sistemic și elimină expunerea transfrontalieră. Directiva permite, în cadrul

				acestui regim, reducerea sau eliminarea cerințelor de capital minim și de fonduri proprii - nu ca o concesiune, ci ca o recunoaștere că o entitate cu volum mic și activitate domestică nu generează riscuri comparabile cu cele ale unui prestator de plăți internațional. Toate obligațiile privind integritatea financiară, cunoașterea clienței și combaterea spălării banilor rămân aplicabile integral și necondiționat. Miza centrală a art. 32 este supravegherea proporțională: intensitatea controlului regulatoriu este calibrată la volumul real de activitate și la profilul de risc concret, nu aplicată uniform indiferent de dimensiunea entității. Scopul declarat al legiuitorului european este stimularea inovației fintech într-un cadru reglementat și transparent, fără a compromite stabilitatea și siguranța sistemului financiar în ansamblu. Amendamentele propuse nu reprezintă o relaxare a supravegherii, ci o aliniere tehnică cu cadrul european. În timp ce statele membre UE utilizează regimul de derogare pentru a încuba inovația, Moldova a optat pentru un model „one-size-fits-all” care sugrumă inițiativa locală și inovația tehnologică. Propunerea de a introduce regimul „societăților de plată mici” repară această omisiune, oferind un fundament legal pentru sandboxuri reglementate și pentru jucătorii de nișă. Oportunități pentru industria Fintech și pentru Republica Moldova în general: - Echitate competitivă: permite antreprenorilor locali să între pe piață cu costuri de conformare proporționale cu
--	--	--	--	---

				volumul lor de tranzacționare (limitat la un prag stabilit local dar nu mai mult de pragul european de 3 mil. EUR/lună), eliminând concentrarea de piață de facto exercitat de jucătorii mari. - Transparență și formalizare: Fintech-urile sunt cei mai buni agenți de combatere a economiei informale, de promovare a incluziunii digitale și inovației. Un regim de autorizare accesibil va atrage în circuitul legal tranzacții care astăzi au loc cash sau prin platforme nereglementate, crescând baza de impozitare. Fintech-urilor li se oferă posibilitatea să valorifice segmentele de consumatori "neinteresanți" pentru jucătorii mari. Diversitatea de abordare va oferi inovației digitale spațiu pentru dezvoltare și creștere. - Modernizare instituțională: alinierea completă la PSD2 va transforma Moldova într-o jurisdicție predictibilă pentru investițiile în tehnologii financiare, pregătind terenul pentru integrarea în spațiul unic de plăți (SEPA) nu doar în calitate de consumatori, dar și ca provider de soluții tehnologice noi. Mentținerea barierelor actuale, sub pretextul „specificului național/istoria miliardului” sau ”necesitatea unei analize foarte profunde”, nu este o măsură prudentială, ci un act de auto-izolare economică. Adoptarea acestor amendamente va transforma legislația dintr-un instrument de blocaj într-un motor de dezvoltare pentru o nouă clasă de antreprenori digitali în domeniul Fintech, fără erodare a pozițiilor băncilor sistemice
--	--	--	--	---

				care aplică deja instrumente de inovație digitală. În Moldova IT Park deja activează peste 300 de companii IT cu profil Fintech, din care prestează servicii pe piața locală direct sau ca furnizori de servicii altor operatori, nu mai mult de 25 de companii.
--	--	--	--	--

Secretar de stat

Michelle ILIEV